ג) [במשנה שבמשניות ג"ג מן המתוקנות הפנימיות וע"ע רש"י שם ותוס' וזמים סד. וכמו"ש יומא פ"ד מ"ג], ד) יומא מד:, ה) עי"ז בקד: ו) [ע"ל מזכחים כ"ג במשנה שבמשניות ע' מ"ז], ז) [שבת כב:] מנחות פו:, ח) יומא כב:, ט) [שם ועי"ש], י) [שמות כז], יא) [ע"ל תרומה כ:], יב) ל"ל אתרבעה קנין], יג) ל"ל שנה, יד) [ע' מ"ט וע' מהרש"א פסחים פב: ד"ה תוס' היה מעמיד], טו) [ועיל סוף ג], טז) [שם ועי"ש], יז) [ועיל ל סוע"ב], יח) [בתוס' המשכת ליזיר ח], יט) [ועיל לב: מ"ב], כ) [יומא מד:], כא) [ע"ל הקרבת], כב) [יומא לג.], כג) [הקרבת ו], כד) [יומא לב.], כה) [שם], כו) [ע"ל קלי, כז) נלמ"ל ופ"ע דסימני העזות אינו מתחבר לפעמים אלא לפני הסוף ולא לאחורי הקרון ותני עלה בתוס' דר"מ מתיר ופירש בפרושי' דה"פ דההיא מתניתין אין קושרין את הסוס לצדדי קרון ולא לאחורי קרון כדי ללמדו דרך (מנהג קרון) [למשוך בקרון] שיהיה רגיל לילך בקרון ומתוך פירושם משמע דמחמת כשלא צריך משיכת קרון הוא קושר אותן ובלאו הכי סגי בהאי אחריני שמושך בלא זה את הקרון ולהתרגל למשוך בעלמא קא עביד אינו אסור מדאורייתא אלא מדרבנן דילמא אתי למעבד במקום שצריך שניהם ולעיל מיני' דההיא בבא נמי תנן התם השלישית שהיא קשורה ברצועה אסורה ומפר' באותם הפרושים כמו כן דאם שתי ההבהמות המנהיג את הקרון הם השוורים או סוסים ובהמה שלישית קשורה לרצועה כדי ללמדה משיכת הקרון אם היא ממין אחר אסורה משום כלאים אע"ג דלא עביד מידי וי"ל כמו כן אסורה מדרבנן היא וההיא בבא דלעיל שלישית קשורה לרצועה לא פליג ר"מ אבל הכי בצידי הקרון ואחורי הקרון פליג ר"מ אע"ג דהכי והכי להרגיל בעלמא קא עביד י"ל דלא דמי דהתם לענין שלישית קשורה לרצועה לא פליג ר"מ ממש כיון שכולם קשורים יחד ומשום הכי התם מודה ר"מ דאסור מדרבנן דאיכא למיגזר אטו מנהיג כיון דלא מנכרי מילתא כולי האי אבל הכא שהוא מצידי הקרון או לאחורי הקרון כיון דמפסיק הקרון בין הבהמה אין דרך הנהגה בכך (כ"כ) לא מינכרי מילתא כולי האי וליכא למיגזר [משום] מנהיג גמור אבל במקום שמסייעין זא"ז אע"פ שהקרון מפסיק ביניהם חשיב מנהיג בכלאים ובשביל כך מסיים לשם בתוס' וביר"מ שאם היו מסייעין זה את זה ביריידה ובעלייה הכל מודים שאסור וטעמיה מפרשי אמוראי בירושלמי ר"י ור"י סבר מפני שזה נושא עצלותו של זה ורב אמר שנושאין החבל של בינתיים מ"מ אשכחן דהנהנה בכלאים שייכא אע"פ שמפסיק קרון בניהם וקריין בהו שפיר יחדיו הא קרי יחדיו דמ"ש האי יחדיו מהאי יחדיו וי"ל דשמא שאין דומין יחדיו דחרישה מיחדיו דשעטנז דהתם גבי חרישה לא הקפיד הכתוב אלא על המחרישה שלא תהא נעשית (אלא) ב' מיני בהמה דכתיב לא תחרוש

מלא וגדוש קטרת וכסוי היה לו וכמין מטוטלת היה עליו מלמעלן: ה אמי שזכה במחתה נטל מחתת הכסף ועלה לראש המזבח ופנה את הגחלים [ו] הילך וחתה[ז] (מן המאוכלות הפנימיות) ירד ועירן לתוך של זהב [ח] נתפזר ממנו בקב גחלים והיה מכבדן [ט] לאמה [י] ובשבת היה כופה עליהן פסכתר ופסכתר היתה כלי גדול מחזקת לתך ושתי שרשרות היו בה אחת שהוא מושך בה ויורד ואחת שהוא אוחז בה מלמעלן בשביל שלא תתגלגל ושלשה דברים [יא] היתה משמשת כופין אותה על גבי גחלים ועל השרץ בשבת ומורידין בה את הדשן מעל גבי המזבח: ו הגיעו בין האולם ולמזבח [יב] נטל אחד את המגרפה וזורקה בין האולם ולמזבח אין אדם שומע קול חבירו בירושלים מקול המגרפה ושלשה דברים היתה משמשת כהן ששומע את קולה יודע שאחיו הכהנים נכנסים להשתחוות והוא רץ ובא [יב] ובן לוי שהוא שומע את קולה יודע שאחיו הלוים נכנסים לדבר בשיר והוא רץ ובא [יג] וראש המעמד היה מעמיד את הטמאים בשער המזרח:

הדרן עלך אמר להם הממונה

**החלו עולים במעלות האולם מי שזכו בדישן מזבח הפנימי והמנורה [יד] היו מקדימים לפניהם [טו] מי שזכה בדישן מזבח הפנימי נכנס ונטל את הטני והשתחוה ויצא מי שזכה בדישן המנורה נכנס ומצא שתי נרות [טז] מערביים דולקין [יז] מדשן את המזרחי ומניח את המערבי דולק [יח] שממנו היה מדליק את המנורה של בין הערבים [יט] מצאו שכבה מדשנו ומדליקו ממזבח העולה [כ] נטל את הכוז ממעלה שניה והשתחוה ויצא: ב [כא] מי שזכה במחתה צבר את הגחלים על גבי המזבח ורדדן בשולי המחתה והשתחוה ויצא: ג [כב] מי שזכה בקטרת היה נוטל את הבזך מתוך הכף ונותנו לאוהבו או לקרובו נתפזר ממנו לתוכו נותנו לו בחפניו [כג] ומלמדים אותו [כד] הוי זהיר [כה] שמא תתחיל מפניך שלא תכוה התחיל מרדדן ויוצא [כו] לא היה המקטיר מקטיר עד שהממונה אומר לו הקטר ואם היה כ"ג הממונה אומר לו אישי כהן גדול הקטר [כז] פרשו העם והקטיר והשתחוה ויצא:

הדרן עלך החלו עולים

החלו עולים. כבר ביארנו בפרק השלישי[כט] שהוא מטיב החמש נרות ויוצא ומחר כך יצוד ויטיב שתי נרות הנשארים ומנחיר שם שהנרות שכתוב עליהן[ל] ו' ו' הם הנה שמניח למחרתו הם מנחה כצויה הרי זה מדליקה ממה שירצה ומנחיר שם שהנרות שכתוב עליהן הם מנחה כצויה הרי זה מדליק ממה שירצה ומנחיר שם שהנרות שכתוב עליהן הם מנחה כצויה הרי זה מדליק ממה שירצה **בשלישי**[לא] שכתוב שם בו דישון המזבח נותן לתוכו על מעלה שניה של מבן שהיא לפני המנורה ונוטלו משם ומוליכו: **[לב]** כבר ידעת שמזבח הקטרת הוא מזבח הזהב שבהיכל שהוא נמשע בין השלחן ובין המנורה כמו שביארנו במנחות [לג.] וכמו שנלייר במדות[לד]: **[לה]** ופירוש **מרדדן.** שיגיע ויפרוש לתוכו במזבח: כבר הקדמנו בפרק שלפני זה [ל"ה ומטוטלת] שהבזך מלא מן הקטרת יש בכף דבר מועט והוא נותן לתוכו דבר מועט מן הקטרת בחפניו של מקטיר. וכן הקדמנו[לו] שהמקטיר הקטרת לא הקטיר לתוכה קודם לכן תמרו לו שנה מהם פה ולפיכך תמר כאן מלמדים לתוכו הזהר שלא תתחיל מלפניך כדי שלא יתן הקטרת לידו ויכרפנה: **מרדד.** פורס הקטרת על הפה: ומה שתמר **פרשו העם והקטיר.** הוא שיצאו כל הכהנים מבין האולם ולמזבח כמו שיתבאר בתחלת כלים והוא מה שתמרו ופורסין מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה ואין מייצין זה שלא בקטרת שבכל יום לפני בקטרת של יום"כ ר"ל שמקטירין לתוכו בקדש הקדשים אין מייצין בני אדם לעמת מבין האולם ולמזבח שלא מן ההיכל בלבד. ולתו שתדע שבשעה שיצא כל אדם מהיכל העמידו כפנים לזרוק מדמה בפנים וזה יהיה אדם כהן משיא ופר העלם דבר ושעירי עבודה זרה שהם גם כן פורסים מבין האולם ולמזבח כמו בשעת הקטרה ולמדנו כל זה ממה שנא' (ויקרא טז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד ממרו[לה] מתיא כפרה כפרה מיו"כ לזיו כפרה שתהיה בקדשים פורסין מבין האולם ולמזבח שלא בשעת הקטרה גלוח כפול בלבד שהם[לו] מהיכל מבין האולם ולמזבח פרשי לפי שהוא נסתר מהם מבית מבין קדשי הקדשים וע"ש לבא אם לפיכך אין מזיחין בני אדם לפני אום אם. וכבר בארנו בגמ' יומא סדר הקטרת[לז] התמיד של כל יום והסמוך לו ותמרו שהיה קבלה משומרה ותע"פ שהיה קבלה הביאו לרמיה עניים כדי לסייע לזולתו סדר זו היא תוכף דבריהם שזהה? מערכה גדולה קודמת למערכה שניה של קטרת ומערכה שניה של קטרת קודמת לסדור שני גזרי עיים וסדור שני גזרי עיים קודמת לדישון מזבח הפנימי קודם להטבת ה' גרות והטבת ה' גרות קודמת לתם התמיד ותם התמיד קודם להטבת שתי גרות והטבת שתי גרות קודמת לקטרת והקטרת קודם לנסכים ומנחה ומנחה לחביתים וחביתים לנסכים ונסכים למוספים ומוספים לנזיכים ונזיכים לתמיד של בין הערבים שנאמר[מא] והקטיר עליה חלבי השלמים עליה השלם כל הקרבנות כולם וסדר זה כולו הוא על דעת אחד אחול והוא שאמר שנזריקת דם התמיד על המזבח ומתן שתי הלוגין של יין נסך שעל יסוד מערבי הוא שנאמר[מב] והסך רביעית ההין ליסוך תשפוך נסך שכר לה' ואין שכר אלא יין. אחר כך הכניס בסדר התמיד סדר עבודת שחת ולפיכך זכר מוספין ומתי בזיכי לבונה של לחם הפנים. וכבר בארנו בחמישי מפסחים (דף נט.) שאינו מותר להקריב קרבן אחר התמיד של בין הערבים שלא בשחר שנאמר בו שאינו נשחט אלא בין הערבים. ואלו שני גזרי עיים אי אפשר שלא יהיו לותם עם התמיד מוסף על עני המערכה שנאמר (ויקרא ו) ובער עליה הכהן עיים ומיעוט הרבה עיים אבל בתמיד של בין הערבים בלבד יהיו שני גזרי העיים האלו בידי שני כהנים ולא יעלה אותם כהן אחד שנאמר (שם ט) ועלו עיים ואמרו ז"ל כ"מ שאמרו ועלו על התמיד של בין הערבים [יומא כו.] הוא כמו שזכרנו בבר בשני מיומא (דף כו:). וכן אמרו [יומא כו.] אין מפייסין לתמיד של בין הערבים שלא מזכה

ד) **מלא וגדוש.** שיהא הבזך מלא ומתוקן ר"ל הבזך שהוא בתוך הכף (והבזך בתוך הכף) כדי שלא תתפזר הקטרת. וכבר ביארנו במסכת כריתות (פ"ט) שמקריבין היתנו בכל יום משקל מחה דינרין משקל ג' בבקר ומשקל ג' בערב: **ומטוטלת.** תתיכה קטנה של בגד ולפיכך אמר שהיו ממלאין הבזך קטרת ומכסים [לותה] במכסה ונותנין על המכסה מלמעלה מפה קטנה מאד כמין תתיכת בגד ונותן הבזך כולו אל תוך הכף ונוטל הכף בידו ועושה בו מה שיתבאר בפרק של אחר זה [מ"ע]: **[ה]** (ו) כבר נתבאר בסוף עירובין (דף קד:) מהיכן מקום מן העזרה מוליכין ארץ שנמצא במקדש בשבת ובאיזה מקום מניחין אותו עד מוצ"ש אבל כופין עליו קדירה. תרגום סירותיו ו) פסכתרותיה והאחד קרוי פסכתר. וכבר נתבאר בריבעי מכפורים (יומא מג:) שהמחתה שגורפין בה אלם היתה ממחקת ז) (כד' אלים) ומחתה של שלש קיבים אומר בכל יום מותה בשל ד' קבין ומערן לתוך של ג' קבין והרי הוא מפזר בקב גחלים בלי ספק ובשאינו יום שבת מוליכים הגחלים הנופלים בקרקע (אל המוקף) היוצא מן המזבח) אל נחל קדרון. ולתך מדה ממחקת ט"ו אלם וכבר ביארנו שיעור אלם במנחות (עז.): **[ו]** כבר נתבאר בתמיד (דף כז.) המעמדות מה הם. ואומר שלשם מעמד המעמדות נאותה שבת ח) כשאומע קול המגריפה מעמיד המלוים ט) שבבר טהרו מלרעתם בשעני המזרח כדי שיהיו מזומנים לזרוק עליהם דם האלם כמו שיתבאר בסוף נגעים [פ"י ד' מ"ע]:

הדרן אמר להם הממונה

החלו עולים. כבר ביארנו בפרק השלישי[כ] שהוא מטיב החמש נרות ויוצא ומחר כך יצוד ויטיב שתי נרות הנשארים ומנחיר שם שהנרות שכתוב עליהן[כא] ו' ו' הם הנה שמניח למחרתו הם מנחה כצויה הרי זה מדליקה ממה שירצה ומנחיר שם שהנרות שכתוב עליהן הם מנחה כצויה הרי זה מדליק ממה שירצה ומנחיר שם שהנרות שכתוב עליהן הם מנחה כצויה הרי זה מדליק ממה שירצה **בשלישי**[כב] שכתוב שם בו דישון המזבח נותן לתוכו על מעלה שניה של מבן שהיא לפני המנורה ונוטלו משם ומוליכו: **[כג]** כבר ידעת שמזבח הקטרת הוא מזבח הזהב שבהיכל שהוא נמשע בין השלחן ובין המנורה כמו שביארנו במנחות [לג.] וכמו שנלייר במדות[כד]: **[ג]** ופירוש **מרדדן.** שיגיע ויפרוש לתוכו במזבח: כבר הקדמנו בפרק שלפני זה [ל"ה ומטוטלת] שהבזך מלא מן הקטרת יש בכף דבר מועט והוא נותן לתוכו דבר מועט מן הקטרת בחפניו של מקטיר. וכן הקדמנו[כה] שהמקטיר הקטרת לא הקטיר לתוכה קודם לכן תמרו לו שנה מהם פה ולפיכך תמר כאן מלמדים לתוכו הזהר שלא תתחיל מלפניך כדי שלא יתן הקטרת לידו ויכרפנה: **מרדד.** פורס הקטרת על הפה: ומה שתמר **פרשו העם והקטיר.** הוא שיצאו כל הכהנים מבין האולם ולמזבח כמו שיתבאר בתחלת כלים והוא מה שתמרו ופורסין מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה ואין מייצין זה שלא בקטרת שבכל יום לפני בקטרת של יום"כ ר"ל שמקטירין לתוכו בקדש הקדשים אין מייצין בני אדם לעמת מבין האולם ולמזבח שלא מן ההיכל בלבד. ולתו שתדע שבשעה שיצא כל אדם מהיכל העמידו כפנים לזרוק מדמה בפנים וזה יהיה אדם כהן משיא ופר העלם דבר ושעירי עבודה זרה שהם גם כן פורסים מבין האולם ולמזבח כמו בשעת הקטרה ולמדנו כל זה ממה שנא' (ויקרא טז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד ממרו[כו] מתיא כפרה כפרה מיו"כ לזיו כפרה שתהיה בקדשים פורסין מבין האולם ולמזבח שלא בשעת הקטרה גלוח כפול בלבד שהם[כז] מהיכל מבין האולם ולמזבח פרשי לפי שהוא נסתר מהם מבית מבין קדשי הקדשים וע"ש לבא אם לפיכך אין מזיחין בני אדם לפני אום אם. וכבר בארנו בגמ' יומא סדר הקטרת[כח] התמיד של כל יום והסמוך לו ותמרו שהיה קבלה משומרה ותע"פ שהיה קבלה הביאו לרמיה עניים כדי לסייע לזולתו סדר זו היא תוכף דבריהם שזהה? מערכה גדולה קודמת למערכה שניה של קטרת ומערכה שניה של קטרת קודמת לסדור שני גזרי עיים וסדור שני גזרי עיים קודמת לדישון מזבח הפנימי קודם להטבת ה' גרות והטבת ה' גרות קודמת לתם התמיד ותם התמיד קודם להטבת שתי גרות והטבת שתי גרות קודמת לקטרת והקטרת קודם לנסכים ומנחה ומנחה לחביתים וחביתים לנסכים ונסכים למוספים ומוספים לנזיכים ונזיכים לתמיד של בין הערבים שנאמר[כט] והקטיר עליה חלבי השלמים עליה השלם כל הקרבנות כולם וסדר זה כולו הוא על דעת אחד אחול והוא שאמר שנזריקת דם התמיד על המזבח ומתן שתי הלוגין של יין נסך שעל יסוד מערבי הוא שנאמר[ל] והסך רביעית ההין ליסוך תשפוך נסך שכר לה' ואין שכר אלא יין. אחר כך הכניס בסדר התמיד סדר עבודת שחת ולפיכך זכר מוספין ומתי בזיכי לבונה של לחם הפנים. וכבר בארנו בחמישי מפסחים (דף נט.) שאינו מותר להקריב קרבן אחר התמיד של בין הערבים שלא בשחר שנאמר בו שאינו נשחט אלא בין הערבים. ואלו שני גזרי עיים אי אפשר שלא יהיו לותם עם התמיד מוסף על עני המערכה שנאמר (ויקרא ו) ובער עליה הכהן עיים ומיעוט הרבה עיים אבל בתמיד של בין הערבים בלבד יהיו שני גזרי העיים האלו בידי שני כהנים ולא יעלה אותם כהן אחד שנאמר (שם ט) ועלו עיים ואמרו ז"ל כ"מ שאמרו ועלו על התמיד של בין הערבים [יומא כו.] הוא כמו שזכרנו בבר בשני מיומא (דף כו:). וכן אמרו [יומא כו.] אין מפייסין לתמיד של בין הערבים שלא מזכה

שיטה מקובצת

א] הגמלים אילך ואילך מיצת סילק ממקו: ב] מכבדן. עי' תוס' זבחים דף קע"ב ד"ה המוציא): ג] וכן ומשמתמה וכן: ד] זהיר שלא מתחיל מלפניך שלא מיצת שמש ממקו:

פי' הרא"ש

מ"א וגדוש קטרת. ומומן בתוך כף הגדול שאם יפפך ממנו דרך הליכתו יפול למוך כף הגדול. ופ"ת והכי כף מוכן בין ידו לבזך והוא מליכה כדאמרינן בזבחים מזרק במזרק מוכן וי"ל כיון לשרוך עבודה היא לא הוי מליכה פ"ת הוה לקיחה בדבר אחר ושמה לקיחה בפרק ג) לוקה ועבודה וכן פי' ר"י ז"ל בזבחים [כד. וע"ש תוס' ד"ה הוקטיר] שלא יהא מחתה בדפנות ולא בשולי מחתה ולא בכף שהרי מיצוי הוא ומכל מקום אין מליכה בכלי שרת. **שבתה.** מיהותיו מתרגמינן שבפסחים ומפקה מוהן שלא יכוו כהן רגלי הכהנים נתן. תני כוי: **אחת שהוא** מושך בה. כי היכי ממלא מוהו בשלשלת להוליכו מעל המזבח ומוהו בשלשלת ומוהך: **ואחת.** מוהו בשלשלת מלמעלה כלי שלא יתגלגל כי היכי למעוט כמין יוכח. על שרך בשבת. שמפלת בעזרה ומותרין שמא יבא בו לחם כופין עליו שבפסחים ומין מוציאין אותו בשבת משום איסור מוקלה אים שבות שאסרו במקדש כדאמרינן גבי לחם הפנים [מנחות נו:] דעטילוף קנים והמתמן אין נוחמות עבר על שבות ובפסחים בפסחים [דף סב. ופ"ל גבי מוקלה היו שם] קנים היו שם ו"מ משום דעזרה רשות הרבים היא ופ"ל שעטנז בכל דאמרינן בפ"ק דפסחים [דף יט:] ואין מוהמת רשות הרבים היו ולא היו

ו א] מיי' פ"ג מהלכות תמידין ומוספין הלכה ה:
ז ב] מיי' שם הל' ו:
ח ג] מיי' שם פ"ד הל' ה:
א ד] מיי' פ"ג מהלכות תמידין ומוספין הל' ז:
ב ה] מיי' שם הל' י:
ג ו] מיי' שם הל' ח:
ד ז] מיי' שם הל' יג:
ה ח] מיי' שם הל' י:
ו ט] מיי' שם הל' ז:
ז כ] מיי' שם הל' ח:
ח ל] מיי' שם הל' ט:
ט מ] מיי' שם ופ"ד מהל' עבודת יוה"כ הל' ב: